V USA zažívajú sovietsku „perestrojku“

- CZ24 News | 3. prosince 2021

USA: V amerických obchodoch je akútny nedostatok základných potravín, výskumníci z „Food & Water Watch“ bijú na poplach.

V blízkej budúcnosti môže obyvateľov USA zasiahnuť globálny nedostatok potravín. Vyplýva to zo štúdie americkej mimovládnej organizácie „Food & Water Watch“.

Napriek rekordným ziskom pre americké potravinové reťazce uprostred koronavírusu, čo spôsobili ľudia, jediaci viac doma počas lockdownu, Američania čelia divoko rastúcim cenám potravín a rozšírenému nedostatku základných potravín, uviedla organizácia v novembrovej správe.

> Ukázalo sa, že dnes každý šiesty Američan (53,6 milióna ľudí alebo 17,4 % populácie) žije so zníženým prístupom k jedlu. A príčinou nie je táto pandémia. Koreň problému spočíva v monopolnom charaktere amerického trhu s potravinami, ktorý je rozdelený medzi viaceré kartely. COVID-19 práve pomohol prelomiť stereotyp, že súčasný potravinový systém v USA poskytuje hojnosť, efektivitu a stabilitu.

Vyzerá to tak, že Amerika sa čoskoro stane obeťou večného spoločníka politických turbulencií a ekonomických prepadov – čiastočných a na niektorých miestach totálnych obchodných deficitov. Môže sa stať, že to bude hlavný atribút prezidentovania Joea Bidena – ako tomu bolo v posledných rokoch ZSSR za Michaila Gorbačova.

No možno sa čudovať, že sa im bumerang vracia? Skutočná „perestrojka“ sa nakoniec nezaobíde bez prázdnych regálov v obchodoch. Avšak aj keď sú regály plné tovaru, nie každý v Amerike si môže dovoliť kúpiť dostatok potravín, aby nezomrel od hladu.

Toto nie je chyba systému, to je jeho podstata

Americkému potravinárskemu priemyslu sa v priebehu rokov podarilo vytvoriť ilúziu veľkého výberu, čo môže urobiť dojem na trochu jednoduchších ľudí. Dnes však len maskuje tajnú dohodu monopolov, ktoré profitujú zo spotrebiteľa, kontrolujúc väčšinu toho, čo zje a vypije, uvádza „Food & Water Watch“.

Tu je niekoľko jednoduchých čísel. Ešte v roku 2019 pripadali asi dve tretiny všetkých maloobchodných predajov potravín v Spojených štátoch len na štyroch najväčších maloobchodníkov: Walmart, Kroger, Costco a Albertson’s Companies. Navyše, prvý z nich už obsadil 34,8% trhu a v niektorých komunitách jeho „kúsok koláča“ predstavoval 95%. A podiel monopolných gigantov stále rastie: za 25 rokov pred pandémiou klesol počet obchodov s potravinami v Spojených štátoch takmer o tretinu.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

To isté platí pre výrobcov potravín. Len 8 z 55 kategórií produktov v Spojených štátoch predstavuje arénu konkurenčného boja o výrobcov, zatiaľ čo zvyšok je už dlho rozdelený medzi „pánov trhu“.

> „Americké supermarkety vyzerajú ako fasády rozmanitosti. Ale v skutočnosti si vyberáte len medzi hŕstkou spoločností, ktoré vyrábajú takmer každý produkt na poličke,“ uviedla organizácia v správe.

Pre príklady netreba chodiť ďaleko. Vezmime si typický „supermarketový sortiment“ – regál s jogurtmi. Množstvo značiek, chutí a zložení je úžasné a často vyvoláva otázku: „Načo ich je toľko?“ Tri štvrtiny celkového predaja jogurtov v USA však pochádzajú len od štyroch spoločností.

Ďalším dobrým príkladom je detská výživa. V tejto kategórii traja výrobcovia ukoristili 85% predaja tekutých zmesí a 95% práškových zmesí. V ostatných kategóriách môže jedna svetoznáma značka ovládať aj viac ako 80% trhu. To všetko vedie k predvídateľným dôsledkom: od fixovania a postupného zvyšovania cien až po priame vnucovanie svojich produktov zákazníkom.

> „Toto nie je chyba systému,“ poznamenáva „Food & Water Watch“. „Funguje to presne tak, ako bolo zamýšľané: nasmerovanie bohatstva miestnych komunít do rúk akcionárov a vedúcich spoločností.“

Jedným slovom tu nie je cítiť konkurenciu na trhu. A notoricky známych „sto druhov klobás“ dnes v Spojených štátoch je len výplod šialenej fantázie obchodníkov, ktorí pre rovnaký druh vymýšľajú nové názvy.

„Nemajú dostatok normálneho jedla.“

Problémom však je, že tento americký systém bol relatívne stabilný len pred koronavírusom. Samozrejme, nerátajúc nepríjemné výnimky, keď pri živelných pohromách či nepokojoch ctihodní občania okamžite vyprázdnili regály obchodov, často bez zaplatenia.

Pandémia však porušila zavedené vzorce. Desaťtisíce neplánovaných infekcií medzi pracovníkmi spracovateľských závodov a zamestnancami skladov v Spojených štátoch viedli k vážnemu nedostatku pracovných síl. A lockdowny a iné obmedzenia spôsobili pád dôležitých dodávateľských reťazcov, dokonca aj vo vertikálne integrovaných maloobchodoch.

Takže prepuknutie COVID-19 len v jednom mäsokombináte v Južnej Dakote, ktorý vlastní najväčší svetový producent bravčového mäsa „Smithfield Foods“, viedlo k odstaveniu 5% spracovateľskej kapacity tohto druhu mäsa v Spojených štátoch. Zároveň boli zabehnuté farmy nútené ničiť čerstvé produkty, určené pre zatvorené reštaurácie a vzdelávacie inštitúcie. Faktom je, že sa nedokázali včas preorientovať na nové odbytištia alebo ich tam jednoducho nepustili.

> Prudký rast online obchodu s doručovaním do domu počas pandémie koronavírusu bol zasa prospešný len pre veľkých hráčov, ktorí za účelom obsadenia trhu mohli mať aj záporné marže. To však zničilo mnoho malých reťazcov, nehovoriac o jednotlivých obchodoch ako „Joe's Dad Stores".

Zároveň v Spojených štátoch prudko vzrástli ceny mnohých kategórií potravinárskych výrobkov. A to nielen kvôli vysokým cenám benzínu či prudko stúpajúcej inflácii, ale aj prehnanej chamtivosti potravinárskych gigantov, ktorí sa rozhodli neinvestovať do výroby, ale skupovať vlastné akcie.

V ekonómii to vedie k učebnicovým nerovnováham. Keď sa povedzme prudko zvýši maloobchodná cena mäsa, chovatelia dobytka sú nútení predávať svoje produkty do obchodných reťazcov za znížené ceny. A v sociálnej oblasti je toho priamym následkom skutočný hlad miliónov Američanov, s čím si nevedia poradiť ani dobročinné potravinové banky. Nie je náhoda, že 53% amerických občanov má podľa „Americkej asociácie potravinárskeho priemyslu" za október 2021 obavy z nárastu cien potravín a 43% z ich nedostatku v obchodoch.

Preto výskumníci z „Food & Water Watch" bijú na poplach. Navyše ich odporúčania, ako prebudovať systém obchodovania s potravinami v Spojených štátoch „od nuly", pôsobia depresívne. Tam treba „zvýšiť vládne financovanie", hentam „vytvoriť potravinové družstvá", a „budovať centrá pre potravinárske produkty", a „zabezpečiť potravinovú bezpečnosť krajiny"… Hotové Jeľcinove 90. roky s hlavnou dierou v národnom hospodárstve, ktorú v tom čase tvoril poľnohospodársky priemysel.

A zatiaľ čo sa dobré želania nenapĺňajú, Američania sa pýtajú, či virálne video „Great Nations Eat" nie je fejk. Vystrašená žena v ňom objíma americké dievča s plyšovým medvedíkom a prihovára sa publiku po nemecky:

> „Chýba jej normálne jedlo. Hrozí jej cukrovka a srdcové choroby. 49 miliónov Američanov trpí potravinovou neistotou. Nepotrebujú len jedlo, potrebujú zmenu. Amerika potrebuje nemeckú pomoc. Práve teraz."

ZDROJ: russtrat.ru/news-front.info